

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission
in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission d'Administration
Intérimaire des Nations Unies au
Kosovo

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

T R A N S K R I P T I
I SEANCËS PLENARE TË KUVENDIT TË KOSOVËS
TË MBAJTUR MË 10 dhe 11. 5. 2007

T R A N S K R I P T
SA PLENARNE SEDNICE SKUPŠTINE KOSOVA
ODRŽANE 10. i 11. 05. 2007. GODINE

MAJ - MAJA 2007

R E N D I D I T Ë S

1. Miratimi i rendit të ditës,
2. Miratimi i procesverbalit të seancës plenare të 27 prillit 2007,
3. Koha për pyetje parlamentare,
4. Shqyrtimi i parë i Projektligjit për shoqëritë tregtare,
5. Shqyrtimi i dytë i Projektligjit për parandalimin e sëmundjeve ngjitëse,
6. Shqyrtimi i Raportit financiar të Ministrisë së Ekonomisë dhe të Financave për shpenzimet e vitit 2006,
7. Debat për arsimin fillor dhe të mesmin,
8. Shqyrtimi i Rekomandimit të Komisionit për Ekonomi, Tregti dhe Industri për emërimin e anëtarëve të Komisionit të Konkurrencës,
9. Shqyrtimi i Propozimit të Komisionit për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural për formimin e Këshillit të Ujërave,
10. Shqyrtimi i Rekomandimit të Komisionit për Çështje Gjyqësore, Legjislacion dhe Kornizë Kushtetuese për t'ia kthyer Qeverisë së Kosovës Projektligjin për ndërmjetësim për ripunim.

D N E V N I R E D

1. Usvajanje dnevnog reda,
2. Usvajanje zapisnika plenarne sednice od 27 aprila 2007.god.
3. Vreme za parlamentarna pitanja,
4. Prvo razmatranje Nacrta zakona o trgovačkom društvu,
5. Drugo razmatranje Nacrta zakona o sprečavanju zaraznih bolesti,
6. Razmatranje finansijskog izveštaja MEF-a o troškovima u 2006.godini,
7. Rasprava o osnovnom i srednjem obrazovanju,
8. Razmatranje preporuke komisije za privredu, trgovinu i industriju o imenovanju članova komisije za konkurenciju,
9. Razmatranje predloga Komisije za poljoprivredu, šumarstvo i razvoj sela o formiranju Odbora za vode,
10. Razmatranje preporuke Komisije za pravosuđe, zakonodavstvo i Ustavni Okvir o vraćanju Nacrta zakona o posredovanju Vladi Kosova na doradu.

KRYETARI KOLË BERISHA - Të nderuar deputetë. Të nderuar ministra dhe Kabinet Qeveritar. Mirë se keni ardhur në seancën e sotme plenare të Kuvendit të Kosovës. Ju njoftoj se në sallë janë të pranishëm 77 deputetë, që do të thotë se ekziston mundësia që të fillojmë me punë.

Prandaj, propozoj që të fillojmë me pikën e parë të rendit të ditës.

Paraprakisht ju njoftoj se kemi një grup të ri parlamentar - Grupin e LDD-ës dhe i dëshiroj mirëseardhje.

Në pajtim me rregullën 6 dhe 23 të Rregullores së punës, Kryesia e Kuvendit, në marrëveshje me grupet parlamentare, ka përgatitur dhe Kuvendit ia ka propozuar rendin e ditës për seancën e sotme plenare.

Me qenë se deri në fillim të kësaj seance asnjë nga grupet parlamentare nuk ka bërë propozim me shkrim për ndryshimin e agjendës, konsiderohet se rendi i ditës i propozuar është i miratuar sipas rregullës 23.2.

Urdhëro Safete Hadërgjonaj.

DEPUTETJA SAFETE HADËRGJONAJ – Faleminderit z. kryetar. Të nderuar deputetë. Komisioni për Buxhet dhe Financa, në mbledhjen, të cilën e ka mbajtur dje pasdite, ka kërkuar që të diskutohet edhe rreth kësaj pike të rendit të ditës.

Sipas nenit 41.1 pika a) e Ligjit për menaxhimin e financave publike dhe përgjegjësi, jo më vonë se më 31 mars, ministri i Ministrisë së Ekonomisë dhe të Financave, duhet t'i dorëzojë Kuvendit raportin përfundimtar të buxhetit për vitin e kaluar fiskal. Deputetëve ky raport u është shpërndarë me datën 13 prill 2007. Komisioni për Buxhet dhe Financa, më datën 17 prill 2007 ka pasur si pikë të vetme të rendit të ditës- Shqyrtimin e raportit financiar apo pasqyrave financiare për vitin 2006. Komisioni për Buxhet në pajtim me rregullën 44 pika 9 i ka bërë ftesë me kohë ministrit të Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave për të marrë pjesë në mbledhjen e Komisionit për Buxhet dhe Financa, ku do të shqyrtohen pasqyrat financiare.

Ministri ose zëvendësministri, po as ministri, janë të obliguar që të marrin pjesë në mbledhjet e Komisionit për Buxhet, kur është fjala për shqyrtimin e raporteve financiare. Ftesa i është bërë me kohë, kurse ministri dhe as zëvendësministri nuk kanë marrë pjesë në këtë mbledhje të Komisionit për Buxhet dhe Financa dhe nuk kanë paralajmëruar mospjesëmarrjen. Komisioni nuk ka mundur t'i shqyrtojë pasqyrat financiare ,pa qenë ministri ose zëvendësministri dhe ka bërë një informatë Kryesisë së Kuvendit të Kosovës.

Me qenë se Komisioni për Buxhet dhe Financa nuk e ka shqyrtuar raportin financiar, nuk ka pasur mundësi të bëjë rekomandime sipas praktikës dhe sipas asaj që kërkon rregulla 51 pikë 3 e Rregullores së punës së Kuvendit. Kryesia në bazë të informatës, të cilën Komisioni ia ka dërguar për mospjesëmarrjen e ministrit në mbledhjen e Komisionit ,ka vendosur të jetë pikë e rendit të ditës -Shqyrtimi i pasqyrave financiare.

Komisioni, në mbledhjen e djeshme ishte i mendimit që Kuvendi të deklarohet në lidhje me këtë pikë të rendit të ditës, me qenë se nuk ka shkuar gjithçka sipas procedurave, për shkak të papërgjegjësisë së ministrit të Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Mua më duhet të konsultohem së pari me shefat e grupeve parlamentare. Urdhëroni z. Gashi, nga LDK-ja.

DEPUTETI ALUSH GASHI – Faleminderit z. kryetar. Sipas Rregullores së punës së Kuvendit të Kosovës është caktuar ky rend i ditës në pajtueshmëri të plotë me Rregulloren.

Kryesia e Kuvendit, në takim përgatitor me shefat e grupeve parlamentare ka ardhur në përfundim që kjo çështje duhet të trajtohet në seancën plenare të sotme. Andaj, të gjitha çështjet e Komisionit janë shkrime para atij vendimin. Ju lutem z. kryetar që ta respektoni Rregulloren dhe nëse sipas Rregullores nuk janë paraqitur mocionet për shkrim, ky rend i ditës konsiderohet i miratuar në fillim të seancës. Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit!. Zoti Krasniqi.

DEPUTETI JAKUP KRASNIQI – Z. kryetar, të nderuar deputetë.

Grupi Parlamentar i Partisë Demokratike të Kosovës është i bindur se ministri ka shkëlur ligjin, duke mos iu përgjigj Komisionit kryesor të Parlamentit për t'i dhënë përgjigjet para këtij Komisioni dhe ne do të dëshironim që kjo praktikë, vërtet, të ndërpritet. Ministrat janë të obliguar t'i përgjigjen edhe Parlamentit edhe komisioneve përkatëse. Megjithatë edhe ne për shkak të punëve të shumta që kemi përpara, nuk jemi që kjo pikë e rendit të ditës të hiqet nga rendi i ditës, po të debatohet se në fund të fundit deputetët shpresoj edhe besoj se janë përgatit për të debatuar dhe për të dhënë kontributin e tyre në këtë debat. Praktika e mos përgjigjes së ministrave para komisioneve përkatëse, mendoj që duhet të ndërpritet një herë mirë. Në fund të fundit është shkelje e ligjit dhe ata duhet ta dinë se i përgjigjen këtij Parlamenti, i cili e ka dhënë votën për ta ushtruar funksionin që e kanë.

KRYETARI KOLË BERISHA - Ju faleminderit. Mendoj se nuk kemi nevojë të shkojmë më tutje. Urdhëroni Gjylnaze Sylja, nga AAK-ja.

DEPUTETJA GJYLNAZE SYLA – Faleminderit z. kryetar.

Grupi Parlamentar i Aleancës, gjithashtu, në mbledhjen me Kryesinë e Kuvendit, është pajtuar që të futet në rend të ditës kjo. Megjithatë, në të ardhmen mendoj që duhet të zhvillohet praktika e Kuvendit që edhe Komisioni të japë raportin, mundësisht, në qoftë se është i përgatitur- para shqyrtimeve. Por tani mendoj që çdo raport i Komisionit do të ishte i vonshëm. Në fund të fundit, shkresën e kemi marrë sot në mëngjes lidhur me vendimin ,të cilin e përmendi z. deputete.

Prandaj, ne mendojmë se sot duhet të debatohet lidhur me këtë pikë. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA- Ju faleminderit. Teuta Sahatqija.

DEPUTETJA TEUTA SAHATQIJA – I nderuar kryetar, e nderuara Qeveri, të nderuar kolegë deputetë.

Në mbledhjen e përbashkët, të cilën e patëm Kryesia dhe shefat e grupeve parlamentare, diskutuam për të gjitha çështjet dhe në mes të këtyre çështjeve diskutuam edhe për çështjen e sotme të pasqyrave financiare të raportit.

Në këtë pikë, pikërisht, shefat e grupeve të pozitës ishin ata të cilët e cekën që ky raport është dashur të kalonte në Komisionin Funksional, në Komisionin kryesor funksional. Ai komision e ka mbajtur mbledhjen, e ka ftuar ministrin, por ministri nuk e ka parë të arsyeshme të informojë që nuk mund të vijë dhe nuk ka pasur diskutim për këtë.

Prandaj, kjo tregon edhe një herë mospërfilljen e Kuvendit nga ana e Qeverisë, njëra prej shumë e shumë rasteve. Në qoftë se ne vazhdojmë që çdo herë ta lemë që herën tjetër të mos ndodh, herën tjetër do të ndodhë. Edhe herën tjetër, edhe atë herën tjetër mbas asaj, do të ndodhë çdo herë. Komisioni Funksional edhe me Kornizën Kushtetuese në pikën 9.1.11 ka kompetenca të përgjithshme mbi këtë çështje. Prandaj, mendoj që është koha që të parandalohet kjo praktikë, që të mos ndodhë edhe një herë edhe kjo edhe çështja e Grupit Parlamentar ORA kur pas vendimit që të diskutohet për

KRYETARI KOLË BERISHA- Ju lutem sa më shkurt.

DEPUTETJA TEUTA SAHATQIJA – Kjo është krejt e njëjta gjë, të njëjtat simptome, veç raste të tjera. Prandaj, mendoj që nuk duhet të vazhdojmë me kësaj praktika. Kjo pikë e rendit të ditës nuk i ka plotësuar kushtet dhe si e tillë duhet të hiqet prej rendit të ditës.

KRYETARI KOLË BERISHA- Ju faleminderit. Grupi 6+ deputeti Xhezair Murati e ka fjalën.

DEPUTETI XHEZAIR MURATI – Poštovani predsedniče, kolege poslanici. Mi smo takođe prekjuče razgovarali o ovom problemu. Nemogućnosti prisustva ili neprisustva ministara pa sam ja baš prekjuče govorio o praksama u razvijanju demokratskim zemljama kada su u pitanju ovako važna pitanja. Mi nismo čuli još uvek ministra koji su razlozi dolaska ili nedolaska, ali se predužujemo ostalim kolegama da, kada su ovako bitne rasprave da obavezno omogućimo prisustvo resurnih ministara i naš je stav dakle ovaj taj. Hvala!

KRYETARI KOLË BERISHA - Faleminderit. Gjergj Dedaj apo Ferid Agani? Z. Agani e ka fjalën.

DEPUTETI FERID AGANI – Faleminderit z. kryetar.

Grupi Parlamentar për Integrim është për respektimin e procedurave të rregullta të Kuvendit të Kosovës. Deri më sot asnjë raport nga Qeveria ose ministrinë përkatëse nuk është shqyrtuar në këtë Kuvend pa rekomandimin e Komisionit Funksional. Prandaj, mendojmë se njëjta gjë duhet të ndodhë edhe sot. Të sigurohet një herë shqyrtimi i këtij raporti nga ana e Komisionit Funksional dhe pastaj të hapet debati në Kuvend. Debati i sotëm, me siguri, do të jetë i mangët në shumë aspekte ,sepse shumë pyetje ,të cilat do të mund të trajtoheshin në detaje në Komisionin Funksional nuk do të mund të trajtohen në mënyrë të tillë në debatin, që do të zgjatë vetëm dy orë e 20 minuta. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA- Ju faleminderit! Ramadan Kelmendi e ka fjalën.

DEPUTETI RAMADAN KELMENDI – I nderuar kryetar, të nderuar ministra, të respektuar deputetë.

Më lejoni që në emër të Grupit Parlamentar të Lidhjes Demokratike të Dardanisë t'ju falënderoj për njoftimin pranë këtij Kuvendit për funksionimin e këtij grupi parlamentar . Ju premtojme se do t'i përmbushim obligimet tona si grup parlamentar dhe do të jemi bashkëpunëtorë të ndershëm, të sinqertë, bazuar në Rregulloren e punës së Kuvendit dhe ligjeve që ka miratuar ky Kuvend.

Në të njëjtën kohë, me këtë konfirmojmë se ne pajtohemi me rendin e ditës dhe kërkojmë që vërtet të respektohet Rregullorja e punës së Kuvendit për komisionet dhe për rendin e ditës. Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA- Ju faleminderit! Kush është që të mbetet në rendin e ditës kjo pikë?

Kush është për atë që të hiqet nga rendi i ditës kjo pikë? Nuk ka diskutime rreth saj. Ju lutem, shefat e grupeve parlamentare kanë paraqitur qëndrimet.

(Polemikë)

Për të qenë vendim, propozimet e shefave të grupeve do ta hedhin në votim, për ta kthyer në vendim. Është diskutuar nga shefat e grupeve parlamentare.

(Polemikë)

Edhe një herë e hedh në votim. Urdhëroni z. Hamiti.

DEPUTETI SABRI HAMITI – Z. kryetar i Kuvendit. Ju e dini, anëtarët e Kryesisë e dinë, kryetarët e grupeve parlamentare e dinë sa të gjatë e me diskutime ne i bëjmë mbledhjet për ta caktuar agjendën e Kuvendit në seancë plenare. Dhe kjo bëhet vetëm e vetëm për një strukturim më të mirë të agjendës. Kjo agjendë që kemi sot është e aprovuar pa asnjë hezitim. pa asnjë votë kundër me konsensus në mbledhje të Kryesisë dhe të grupeve parlamentare. Ashtë punë e grupeve parlamentare si funksionojnë ato. E kanë për detyrë kryetarët e grupeve që të kthehen e t'u thonë që kanë dhënë konsensusin për këtë agjendë, është punë e tyre si veprojnë. Megjithatë, Rregullorja obligon që kur është me konsensus agjenda ajo nuk diskutohet, Rregullorja në fuqi. Meqë këtu u lejua të zhvillohet post festum një diskutim rreth kësaj dhe ka deputetë që mendojnë që objeksionet e tyre duhet të rimerren me votë, atëherë mos të humbim kohë ,mund ta nxjerrin në vota atë propozim edhe të shkojmë tutje. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA- Urdhëroni z. Koci

DEPUTETI GANI KOCI – Po e përsëris atë që e tha shefi i Grupit Parlamentar të Partisë Demokratike të Kosovës. Ne si grup jemi të përgatitur që sot të flasim dhe ta shqyrtojmë këtë raport. Mirëpo, me një çështje unë personalisht nuk mund të pajtohem. Ju si Kryesi keni marrë një informacion si kanë rrjedhë gjërat rreth diskutimit të këtij raporti me Komisionin Funksional. Dhe ju nuk keni vepruar mbi bazë .të këtij informacioni që të kërkonte nga ministri t'i përgjigjet ftesës së Komisionit, por pa asnjë konsultim, pa asnjë informacion lidhur me këtë, ju e keni futur në rendin e ditës.

Komisioni, dje, kur e ka parë rendin e ditës në mbledhjen e vet e ka shqyrtuar dhe është kërkesë e Komisionit që ky raport të kalojë një herë nëpërmjet Komisionit dhe pastaj të dalë këtu dhe të shqyrtohet në Kuvend. Unë nuk e quaj të përgjegjshëm ministrin që i ka ikur ballafaqimit me Komisionin. Po aq të përgjegjshëm kanë dalë edhe Kryesia edhe ata që kanë pasur një konsensus ,siç tha parafolësi atje, rreth rendit të ditës ose veçanërisht rreth kësaj pike të rendit të ditës. Ne nuk po kërkojmë asgjë më shumë, por që të përfillen Rregullorja e punës së Kuvendit, Ligji për menaxhimin e financave publike dhe të mos anashkalohen mekanizmat që i ka krijuar ky Kuvend dhe që ministri duhet të përgjigjet para atyre mekanizmave. Kjo është kërkesa.

KRYETARI KOLË BERISHA- Ju faleminderit! Rregulla 30 pika 2 thuhet: Për mocionin për ta shtyrë debatin për një datë të caktuar një debat të ardhshëm dhe për mocion për ta shtyrë seancën menjëherë mbahet votimi për debat, pa debat. Prandaj, duhet të votojmë për propozimin. Nuk ka debat ju lutem. Për rendin e ditës kemi debatuar.

E hedh në votim propozimin - Shqyrtimi i raportit financiar të Ministrisë së Ekonomisë dhe të Financave për shpenzimet e vitit 2006.

Kush është për të mbetet në rend dite kjo pikë? Ju lutem, numëroni votat.

Kush është kundër?

Nga 92 deputetë që janë prezentë, 54 kanë votuar për mbetjen në rendin e ditës kjo pikë e rendit të ditës dhe 5 vota kundër.

Shkojmë në pikën e radhës të rendit të ditës

2. Miratimi i procesverbalit të seancës plenare të datës 27 prill 2007

Procesverbali i seancës plenare.

(Polemikë)

Jo çdo deputet, me shkrim, Gjergj kemi votuar. Kur është miratuar rendi i ditës ka qenë përfaqësuesi i grupit parlamentar atje. Gjergj, ju lutem. me qenë se deri në fillim të seancës plenare asnjë nga grupet parlamentare nuk ka bërë propozim me shkrim për ndonjë ndryshim të agjendës, konsiderohet se rendi i ditës i propozuar është i miratuar. Ti e ke pas përfaqësuesin e Komisionit aty.

Ju lutem vazhdojmë më tutje. Pika e dytë e rendit të ditës. Procesverbali i seancës plenare të datës 27 prill 2007 u është shpërndarë të gjithë deputetëve. Pyes deputetët a kanë vërejtje në procesverbal?

Nëse nuk ka vërejtje konstatoj se Kuvendi e miratoi procesverbalin e seancës plenare të datës 27 prill 2007.

Pika e tretë e rendit të ditës.

3. Koha për pyetjet parlamentare

Ju njoftoj se në pajtim me rregullën 26 pikë 1 të Rregullores së punës të Kuvendit, koha për pyetje të deputetëve për Qeverinë është e kufizuar në 50 minuta.

Deputetja Naxhije Doçi ka pyetje për ministrin Agim Velin Urdhëroni deputete Naxhije Doçi.

DEPUTETJA NAXHIJE DOÇI – Faleminderit kryetar. Të nderuar ministra, kolegë të nderuar deputetë.

Për shkak të kufizimit të numrit të punësuarve në institucionet edukative arsimore nga Ministria e Ekonomisë dhe Financave, në disa kuvende komunale janë zvogëluar paralelet me mësim para fillorë në nivel të shkollave fillore, për shkak të buxhetit të kufizuar të Kosovës. Edhe pse me miratimin e Ligjit për arsimin fillor dhe të mesëm, kompetencat për institucionin parashkollor dhe për shkollat fillore janë në mbikëqyrje të DKA-ve, disa drejtori komunale të arsimit thonë se ne nuk i kemi fajet për zvogëlimin e numrit të paraleleve para fillore. Në Shtime 16 paralele para fillore janë në rrezik që të mbyllen, ku në mungesë të mjeteve financiare punëtorët kanë mbetur pa paga dhe të cilët për të mos u mbyll paralelet para fillore punojnë vullnetarisht.

Në Prizren paralelet përgatitore paguhet me vetëfinancim që është në kundërshtim me ligjin. Në Fushë Kosovë vetëm tri shkolla fillore kanë paralele para fillor, ndërsa kanë nevojë për paralele të tilla edhe 7 shkolla fillore me 6 paralele. Në Ligjin për edukimin parashkollor është paraparë që deri në vitin 2010 të synohet për gjithë përfshirje të fëmijëve në përgatitjet para fillore. Po e ndërpres kryetar. Pyetja është? A ka njohuri MASHT-i se sa është numri i kufizimeve të paralelet para fillore në Kosovë? Cilat kanë qenë dhe cilat janë angazhimet e MASHT-it që jo vetëm të mos u mohohet e drejta e përfshirjes së regjistrimit të fëmijëve në këto paralele përgatitore. por edhe të ngritët niveli i përfshirjes më të madhe apo edhe gjithëpërfshirës edhe obligative. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA- Urdhëroni ministër Velin.

MINISTRI AGIM VELIU – I nderuar z. kryetar i Kuvendit të Kosovës, të nderuar deputetë, kolegë ministra, zonja dhe zotërinj.

Ministra që unë e drejtoj i kushton vëmendje të posaçme institucioneve parashkollore. Themelimi dhe funksionimi i këtyre institucioneve rregullohet në Ligjin mbi arsimin fillor dhe të mesëm, neni 6 pika 1 a) mbi organizimin e programit arsimor në Kosovë.

Për të rritur efikasitetin e funksionimit të institucioneve parashkollore Ministria e Arsimit ka bartur përgjegjësinë për këto institucione tek komunat. Përgjegjësia e Ministrisë së Arsimit në lidhje me këto institucione është të përgatitja e plan programeve për moshën 3 deri 6 vjeçare, siguri i cilësisë në edukimin para fillor, përgatitja e Ligjit mbi edukimin para fillor

Disa komuna kanë kaluar limitet e të punësuarve dhe për fat të keq ky i rrezikon edhe të punësuarit në institucionet parashkollore. Kohëve të fundit po flitet se në të gjitha komunat janë mbyllur institucionet parashkollore, por duke u bazuar në të dhënat që i kemi vetëm në komunën e Shtimes janë mbyllur 17 paralele të institucioneve parashkollore. Ka plot raste ku janë hapur institucionet e reja nëpër komuna.

Këto institucione janë nën përkujdesje të vazhdueshme nga Ministria dhe kjo parashihet me ligjin nr. 02 L-52 mbi edukimin para fillor, që është miratuar nga Kuvendi i Kosovës, më 19 maj 2006. Neni 2 pika 1 i këtij ligji institucionet parashkollore thotë janë pjesë e

sistemit unik të edukimit dhe arsimit në Kosovë. Më tutje, neni 2 pika 2 thuhet se vijimi i edukimit parashkollor është vullnetar. Kjo nënkupton se Ministria e Arsimit nuk mund të ndërmarrë masa ndaj prindërve nëse nuk i sjellin fëmijët e tyre në institucione parashkollore.

Në këtë ligj po ashtu parashihet edhe themelimi dhe mënyra e financimit të institucioneve të edukimit para fillor, si dhe mënyra se si mbyllen ato. Burimet financiare për këto institucione janë: nga buxheti i Kosovës, nga themeluesi, pagesa nga prindërit dhe donacionet dhe burimet tjera. Themeluesi i institucioneve parashkollore publike është komuna, ndërsa themelues i institucioneve tjera parashkollore janë persona të tjerë juridikë privatë. Pagesa mund të bëhet edhe nga prindërit se u tha këtu. Neni 41 e rregullon ndërprerjen e punës së institucioneve dhe organizatave të edukimit para fillor, e cila mund të bëhet me vendim të themeluesit. Çdo ndërhyrje e Ministrisë në këtë drejtim, pra bie ndesh me ligjin, disa prej kërkesave që janë. Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA - Ju faleminderit z. ministër. Ka pyetje shtesë?.

DEPUTETJA NAXHIJE DOÇI – Faleminderit z. ministër

Drejtoritë komunale në lidhje me këtë çështje thonë se fajet nuk janë tek ne, pengimi do të thotë për shuarjen e paraleleve para fillore.

Në Ligjin për edukimin parashkollor, po e ceku edhe një herë, është paraparë që deri në vitin 2010 të synohet për gjithë përfshirje të fëmijëve në përgatitjet para fillore. Pra, është fjala për përgatitjet para fillore në nivel të shkollave fillore, ndërsa interesimi i prindërve është që kjo fazë përgatitore të jetë obliguese. Të këtij mendimi janë edhe drejtorët e kopshteve si dhe grupi i këshillëdhënës i edukimit parashkollor. Do të thotë interesimi i prindërve është që këto paralele para fillore jo vetëm që të funksionojnë, por edhe të shtohen edhe bile është interesimi që përfshirja e fëmijëve në paralelet para fillor në nivel të shkollave fillore të jetë edhe obliguese mundësisht,

KRYETARI KOLË BERISHA- Z. ministër, keni përgjigje tjetër? Mirë.

Urdhëroni. Është e drejtë e juaja. Interpretimin e Rregullores brenda seancës plenare e bëj unë. Dhe tjetra, shikoje mocionin.

Rregulla 30 pika 8 - mocion për të konstatuar zbatimin e Rregullores së punës dhe mocion për shkeljen e të drejtave të deputetit mund t'i bëjë madje vetëm një deputet. Ky mocion i parashtrohet Komisionit për Çështje Gjyqësore, Legjislacion dhe Kornizë Kushtetuese. Vazhdojmë më tutje. Deputeti Ramadan Kelmendi. Urdhëroni.

(Polemikë)

DEPUTETI RAMADAN KELMENDI – I nderuari ministër. A është duke marrë ndonjë veprim juridik Ministria e Drejtësisë për të penguar zbatimin e ligjeve të Serbisë ,të cilat në të njëjtën kohë, momentalisht, janë duke u zbatuar në Serbi dhe vazhdojnë të implikohen edhe në zonat e mbuluara nga sistemi paralel gjyqësor dhe administrativ në Kosovë. Ky sistem paralel nuk i zbaton ligjet e UNMIK-ut dhe as ato të Kuvendit të Kosovës. Sistemi paralel i lartcekur po krijon probleme të rënda të natyrave të ndryshme juridike e në veçanti të atyre pronësore- juridike, shitblerja si dhe të pronësisë banesore në komunat e Veriut të Kosovës, me theks të veçantë duke na diskriminuar të gjithë shqiptarëve atje. Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA - Ju faleminderit. Urdhëroni z. ministër.

MINISTRI JONUZ SALIHAIJ – I nderuari z. kryetar i Kuvendit, të nderuar deputetë, përfaqësues të Qeverisë, të nderuar të pranishëm.

Në lidhje me pyetjen e deputetit Kelmendi drejtuar Ministrisë së Drejtësisë për veprimet juridike që i ka marr kjo ministri për të penguar zbatimin e ligjeve të Serbisë, si dhe të strukturave paralele në Kosovë, më lejoni të paraqes para jush qëndrimin si më poshtë.

Ashtu siç jeni edhe ju në dijeni, ekzekutivi i Kosovës mbetet i përkushtuar në përgatitjen e projekt akteve ligjore sistemore dhe zbatimin e tyre në përputhje me ligjin e aplikuar, si dhe integrimin e të gjitha komuniteteve në sistemin unik të Kosovës. Veprimet tona kanë qenë të fokusuara në eliminimin e këtyre faktorëve, në mënyrë që t'i eliminojmë edhe strukturat paralele. Kështu që ne si Ministri e Drejtësisë, që nga themelimi e deri më tani, në asnjë moment nuk kemi lënë anash politikën e integritit të minoriteteve jo vetëm në Ministrinë tonë, por edhe në sistemin e drejtësisë dhe në gjykatat e Kosovës.

Në kuadër të kësaj ne kemi ndërmarrë disa veprime, të cilat unë po i ceku më poshtë. Është e njohur dhe për të gjithë deputetët dhe për Qeverinë e Kosovës se ne kemi momentalisht në fuqi edhe akte rregullative të UNMIK-ut edhe ligje të këtij Parlamenti, po edhe ndonjë ligj që na ka mbetur nga ish- Jugosllavia. Po punojmë në ligje sistemore - Ligji për gjykata, Ligji për prokuroritë. Kemi disa pengesa në unifikimin e koncepteve mes misionit planifikues të BE-së që është këtu, UNMIK-ut dhe Ministrisë së Drejtësisë. Por jemi shumë afër të unifikimit të atyre koncepteve dhe do ta kemi shumë shpejtë një ligj këtu në Parlament për gjykatën ,një ligj për prokurori publike. Sa i përket eliminimit të sistemit paralel, gjykatave paralele, ne kemi bërë veprime shtesë në pajtim me kornizën rregullative për sistemin e drejtësisë në Kosovë, që kemi hartuar së bashku me UNMIK-un, ne kemi formuar dhe tash janë plotësisht funksionale 11 zyra ndërlidhëse për gjykata, duke filluar nga Graçanica deri te pjesa Veriore e Mitrovicës, ku z. Kelmendi ka qasje edhe më të mirë se gjithë ne.

Me këtë ne kemi bërë veprime shumë të rëndësishme. Kemi integruar minoritetin serb në sistemin e drejtësisë të Kosovës dhe ,po ashtu, kemi neutralizuar veprimin e këtyre gjykatave paralele. Të gjitha lëndët që kanë konteste ndëretnike shqyrtohen në të ashtuquajturat Ditët e gjykatave,që shpesh janë edhe publike edhe në disa prej të cilave kam marrë pjesë dhe jam bind vet që ka numër shumë i madh i lëndëve që janë shqyrtuar dhe ato lëndë tanimë janë ekzekutuar.

Sa i përket pjesës së parë të integritit të minoriteteve ne veç kemi arit 14% e integritit minoritar në sistem të drejtësisë dhe 8.8% në sistemin gjyqësor të Kosovës, do të thotë kemi një tejkalim bile prej 0.8%, sepse me pakon e Ahtisarit parashihet 8% minoritar serbë te sistemi i drejtësisë. Po punojmë, pra, edhe në ligje të tjera sistemore dhe për një kohë relativisht të shkurtër besoj ta përmbushim edhe këtë objektiv. Sa i përket kontesteve pronësore ju e dini që ekziston një agjenci për prona dhe janë punë e agjencisë edhe pse intimisht me ju thanë ,unë si ministër i Drejtësisë s'jam i kënaqur me punën që po bëhet aty. Ajo agjenci është formuar me Rregulloren 2006/10 dhe e ka kompetencë, të themi. pronat diskutabile në vitin 98, 99 gjatë kësaj periode. Kjo agjenci është formuar më 4 mars 2006, do me thanë është formuar praktikisht një javë para se unë ta marr detyrën e ministrit dhe kryesisht deri tash ajo agjenci menaxhohet nga Ministria e Ambientit. Sigurisht që është sundim i ligjit dhe shumë shpejt do të kaloj në Ministrinë e Drejtësisë. Pra,kemi bërë shumë veprime dhe besoj që situata është shumë

më e mirë se deri më tani. Duhet me ba edhe shumë më përpjekje, por besoj që situata është afër normalizimit. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! A ka pyetje shtesë?

DEPUTETI RAMADAN KELMENDI – I nderuari ministër. Vlerësoj se është mirë të merrni të gjitha masat dhe Agjencinë e Pronës ta vëni nën ombrellën e drejtësisë ose ta shuani tërësisht, sepse ajo luan me pronën e shqiptarëve dhe de fakto ndërron strukturën edhe të popullatës dhe të pronës në Veriun e Kosovës. Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Urdhëroni z. ministër.

MINISTRI JONUZ SALIHAI – Kjo agjenci punon me Rregulloren 2006/10 dhe ka të themi atë limitin kohor 98-99. Unë di që janë bërë veprime edhe jashtë këtij limiti kohor, jashtë këtyre 12 muajve sa ka kjo agjenci afat ligjor. Tash po bëhen përpjekje që të kthehet te sundimi i ligjit nën ombrellën e Ministrisë së Drejtësisë, gjegjësisht të raportohet te Ministria e Drejtësisë. Unë do të jem shpejtë në kontakt me Agjencinë e Pronës. Kam disa materiale që e dokumentojnë atë që thoni ju dhe jemi në kontakt që të bëjmë diçka, sepse ka njerëz që kanë kthyer pronat në mënyrë legale dhe mandej atyre u janë marrë. Është e vërtetë. Jemi duke grumbulluar të gjitha faktet, në mënyrë që të bashkëpunojmë. Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Për shkak të mungesës së atyre që duhet të japin përgjigjen në këto pyetje, sot nuk do të marrin përgjigje deputetët: Gazmend Muhaxheri, Bajrush Xhemajli, Qibrije Hoxha, Ramadan Kelmendi. Prapë Ramadan Kelmendi - tri pyetje, Ibush Jonuzi, Behxhet Brajshori, Hajredin Hyseni. Deputetja Zyhrije Maloku ka pyetje për Tomë Hajdarin.

Urdhëroni z. Xhemajli.

DEPUTETI BAJRUSH XHEMAJLI – Faleminderit z. kryetar. Unë nuk desha ta shfrytëzoj të drejtën time për t'i lexu pyetjet, po meqë ministrat vërtet janë të papërgjegjshëm, unë po i shtroj vazhdimisht, ata s'po vinë a po më shtje t'i lexoj. Veprimi i ministrit z. Sadik Idriz që deri tash ishte këtu, sa po erdh radha ai eci. Prandaj, unë dua ta shfrytëzoj rastin, ata në dash të vinë e në dash të mos vinë. T'i lexoj, të faleminderit, që të tri pyetjet.

Për z. Sadik Idriz është. Nga komuna e Ferizajt që nga lufta e kanë 40 pacientë, të cilët vuajnë nga insuficienca renale kronike udhëtojnë vazhdimisht për në Gjilan për të bërë hemodializën. Në hapësirat e Spitalit Rajonal të Ferizajt pat filluar të ndërtohet një objekt për hemodializë për ta zgjidhur këtë problem dhe për këtë u ndan para të mjaftueshme. Por qeveria komunale e Ferizajt, në kohën e Adem Salihajt dhe tani komunalët aktualë parat i tretën dikund pa shenjë e pa u dukur fare edhe ndërtesën e lanë në gjysmë pa i dhënë llogari askuj, që nga shtatori i vitit 2005 janë ndërprerë punimet. Pyetja është -A keni paraparë që këtë objekt që ka mbetur në gjysmë ta përfundoni, në mënyrë që të ndërpriten vuajtjet dhe maltretimet e 40 pacientëve të pafajshëm.

Ndërsa për z. Qemajl Ahmetin është.- Në vitin 2003, 2004 në vendbanimin hekurudhor të rruga e Reçekut në Ferizaj treni mbyti 4 qytetarë dhe pati edhe disa aksidente të tjera, pa pasojë në njerëz, derisa më në fund u vendosën disa barriera mbrojtëse. 4 qytetarë të

vdekur ishin haraçi i mosmarrëveshjen ndërmjet organit të KK-ës dhe Ndërmarrjes së Hekurudhave për formën dhe kushtet e vendosjes së barrierave mbrojtëse. Në 3 muajt e fundit të këtij vitit në qytetin e Ferizajt janë aksidentuar nga treni 3 qytetarë, prej të cilëve 2 kanë vdekur. Hekurudha, e cila kalon nëpërmjet qytetit të pambrojtur dhe organet qendrore e komunale nuk kanë marrë asgjë. Numri më i madh i vendkalimeve hekurudhore nuk kanë barriera mbrojtëse, ashtu si edhe tërë vija hekurudhore nëpër mesin e qytetit dhe absolutisht e pambrojtur, kurse mbikalimi i vetëm te stacioni hekurudhor moti është i rrënuar. Pyetja- Përse nuk ndërmerrni masa të nevojshme dhe të domosdoshme për të ju dhanë fund këtyre tragjediëve, pasi ju jeni?

Prapë për z. Qemajl Ahmeti. Jemi dëshmitarë se në këtë dimër po thuaj se nuk ka pasur borë dhe ngrica ,megjithatë nga një raport që kam pas në dorë shihet se kripa dhe orët e harxhuara të punës janë tepër enorme dhe meqë në atë raport nuk ka të dhëna vetëm për një komunë, atë të Besianës, atëherë pyes-Sa ton kripë ka shpenzuar për regjionin e Besianës dhe me sa orë pune janë arsyetuar? Ju faleminderit!.

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Ministri Sadik Idriz nuk ka qenë i ftuar të përgjigjet. Deputetja Zyhrije Maloku.

DEPUTETJA ZYHRIJE MALOKU – I nderuari z. kryetar, ministra të nderuar. Para një viti në disa vende të rajonit u lajmërua sëmundja gripi i shpezëve, e cila është e rrezikshme dhe vdekjeprurëse edhe për njerëzit. Fatmirësisht vendi ynë nuk u prek nga kjo sëmundje, falë angazhimit të madh të Ministrisë së Bujqësisë, e cila, po ashtu, ka qenë e përgatitur shumë mirë në rast nevojë për të intervenuar.

Ministria e Bujqësisë bllokoi menjëherë importin e mishit të pulës dhe të produkteve të tij nga ato vende tek të cilat u lajmërua kjo sëmundje. Zoti zëvendësministër- A është bërë zhblokimi i importit të mishit të shpezëve nga vendet që kanë qenë të rrezikuara nga kjo sëmundje? Nëse po- Sa e keni nën kontroll këtë import të mishi nga këto vende, por ,gjithashtu, edhe nga vendet e tjera?

KRYETARI KOLË BERISHA – Urdhëroni zoti zëvendësministër.

ZËVENDËSMINISTRI TOMË HAJDARAJ – Faleminderit z. kryetar. Unë përpos pyetjes kam sjell edhe raportin gjeneral të masave të ndërmarra nga 9 tetori i vitit 2006 deri më datën e sodit. Por sa i përket pyetjes së zonjës deputete- Zhblokimi, gjegjësisht shfuqizimin e ndalesës së importit është bërë më 19.4 nga Hungaria dhe më datën gjithashtu 19.4 nga Britani e Madhe. Ndërsa, sa i përket gjendjes momentale Kosova është e lirë nga sëmundja e avioinflorencës, sepse Ministria e Bujqësisë, gjegjësisht Agjencia e Veterinës dhe i Ushqimit, duke iu referua raporteve të Organizatës Internacionale Pizotike e Komisionit Evropian, Organizatës Botërore të Shëndetësisë. bën ndalesat apo shfuqizimet e ndalesave të importit ,duke u bazuar në situatën e epizootologjike në shtetet e rajonit dhe shtetet fqinje me legjislacionin në fuqi.

Vetëm dua të ju njoftoj që konform këtij projekti Ministria jonë ka fituar edhe grantin e parë të Bankës Botërore prej 3 milionësh dhe 1 milion e 100 mijë ka ndarë Qeveria e Kosovës .Ka fillua implementimi i projektit për ngritjen e laboratorit të veterinës së ushqimit të shkallës së tretë të biosigurisë ,që është standard i Bashkësisë Evropiane dhe ka pas fatin Kosova të jetë e para në Evropë Juglindore ta ketë laborator. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! A ka pyetje shitesë? Nuk ka. Deputeti Genc Gorani ka pyetje për ministrin Dugolli.

DEPUTETI GENC GORANI – Faleminderit z. kryetar, të nderuar kolegë deputetë, zoti kryetar dhe anëtarë të Qeverisë.

Pyetjen këtu s’e kam përpara, mirëpo po e parafrazoj ,sepse është relativisht e thjeshtë. Ka të bëjë me lejet për bizneset në tregti që kanë të bëjnë me tregtinë e brendshme. Sipas ligjit që është i sponzoruar nga Ministria në fjalë dhe i miratuar këtu në Kuvend,lejet për veprimtari ekonomike për bizneset që kanë të bëjnë me tregtinë e brendshme jepen në baza permanente. Sipas as që nënkuptohet, kjo do të thotë se këto leje një herë që jepen në bazë të kriterëve të parashtruara sipas ligjit, nuk mund të tërhiqen pa ndonjë arsye valide, aq më tepër këto leje nuk ishte dash të kërkohet të lëshohen në çfarëdo qoftë baze periodike, veçanërisht. Sipas informatave që i kemi në shumë komuna, në nivel pushtet lokal, këtyre bizneseve u kërkohet që ta ripërsërisin kërkesën për leje të punës dhe me atë rast natyrisht s’ janë të detyruar ta paguajnë edhe një shumë të hollave. Ju lutem z. ministër të na shpjegoni- A ka bazë ligjore për këtë dhe a zbatohet ligji, të cilin ju e keni përsipër për ekzekutim? Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Urdhëroni z. ministër. e keni fjalën.

MINISTRI BUJAR DUGOLLI – Faleminderit deputetit. Pyetja është pra shumë e shkurtër- Sa zbatohet Ligji për tregtinë e brendshme, në veçanti neni 38.4 mbi dhënien e lejes në bazë të përhershme nga pushteti lokal? Faktikisht gjatë pyetjes u bë, në një farë mënyre edhe një përgjigje ,por megjithatë Ligji për tregtinë e brendshme 2004/19 ka hyrë në fuqi dhe ai përbënë një ligj të rëndësishëm për funksionimin e tregut në Kosovë. Ministria e Tregtisë, Industrisë ka një rol parësor për zbatimin e këtij ligji, por në të njëjtën kohë ky ligj përcakton edhe detyrimet e qarta për institucionet tjera publike, përfshirë edhe funksionimin e pushtetit lokal. Një rast i tillë është i detyruar dhe i përcaktuar me nenin 38 të këtij ligji, i cili në mënyrë të qartë shprehet se leja e punës mbi dhënien e bazës të këtij neni jepet nga organi kompetent komunal, neni 38 . 3 dhe është i përhershëm neni 38.4. Praktika tregon se zbatimi i këtyre detyrimeve ligjore nuk kryhet si duhet nga më shumë se 80% të komunave të Kosovës.

Ministria e Tregtisë, Industrisë gjatë kontakteve që ka pas me strukturën kompetente të kuvendeve komunale ka kërkuar që ato të ndryshojnë rregulloret dhe të cilat veprojnë dhe të harmonizojnë ato me Ligjin e tregtisë së brendshme, i cili ka hyrë në fuqi dhe garanton detyrime ligjore edhe për pushtetin lokal. Edhe pse në parim përfaqësuesit e komunave e kanë përkrahur këtë kërkesë të Ministrisë së Tregtisë dhe të Industrisë, në mjaftë raste ata nuk kanë vepruar për të ndryshuar rregulloret përkatëse, për të lëshuar lejet në afatet e përhershme.

Më duket se arsyeja kryesore qëndron tek vjelja e taksave komunale në rastin e përtëritjes së lejes së punë, gjë e cila përmjet Ligjit për tregtinë e brendshme është e shmangur.

Ministria e Tregtisë, Industrisë mbetet e angazhuar për të bashkëpunuar me pushtetin lokal për mundësinë e zbatimit më të mirë jo vetëm të këtyre detyrimeve ligjore që lidhen me funksionimet e tregut dhe në të njëjtën kohë mirëkuptimin e organeve të pushtetit lokal për ushtrimin e kompetencave në përputhje me ligjet që i ka nxjerr Kuvendi i Kosovës. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit. A ka pyetje shtesë? Urdhëroni z. Gorani.

DEPUTETI GENC GORANI – Po z. kryetar. Një pyetje shtesë e shkurtër do të ishte- A keni z. ministër ndonjë shembull pozitiv të na dëshmoni këtu për komunat të cilat ju kanë përgjigjur pozitivisht kërkesës suaj për zbatimin e këtij ligji?

KRYETARI KOLË BERISHA – Z. ministër urdhëroni.

MINISTRI BUJAR DUGOLLI – Nuk e kemi tash fjalën me komunat specifike. Unë e thashë numrin, d.m.th. në përgjithësi nuk i kanë përfill, por kanë përfill, por ka filluar të ec pozitivisht pas kontakteve që i kemi pasur, por sido që të jetë ne do të bëjmë prapë presione të duhura, që edhe niveli lokal t'i respektojë këto, se këto janë barriera që mund t'u jepen biznesit pa nevojshme, d.m.th. Ligjit i tregtisë së brendshme e ka menduar këtë shumë mirë që ata që i nxjerrin lejet të mos kenë nevojë t'i përsëritin ato për çdo vit, por të jenë të përhershme dhe ne insistojmë në këtë, por sido që të jetë në rast se nuk do të ketë përmirësime, ne do t'i bëjmë publik edhe emrat e komunave, të cilat nuk janë duke u zbatuar për momentin. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Deputeti Nazim Jashari ka pyetje për deputetin Haki Shatri.

DEPUTETI NAZIM JASHARI – Ju faleminderit z. kryetar, pavarësisht që sot jeni duke punuar pa rregullore. I nderuari z. ministër, duke pasur parasysh që Administrata tatimore e Kosovës për një kohë bukur të gjatë nuk ka pasur sukses të inkasojë një shumë bukur të madhe të detyrimeve financiare të ndërmarrjeve afariste në Kosovë, bëhet fjalë për diku rreth 200 milion euro. pyetja është shumë konkrete- Sa është shuma e detyrimeve të prapambetura të painkasuara nga ana e Administratës Tatimore në Kosovë? -Cila pjesë e kësaj shume paraqet borxhin kryesor, kryegjënë, e cila pjesë e kësaj shume paraqet ngarkesën e detyrimeve me kamatë dhe interes? Pra, pyetja është shumë e shkurtër, shumë konkrete.

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Urdhëroni z. ministër.

MINISTRI HAKI SHATRI – Po, faleminderit z. kryetar. Të nderuar deputetë. Administrata Tatimore e Kosovës është përgjegjëse për administrimin dhe inkasimin e tatimeve në Kosovë, si i vetmi autoritet, kurse Shërbimi Doganor i Kosovës përgjigjet për pjesën në kufi. Masat dhe format e grumbullimit të inkasimit të detyrimeve tatimore janë tri: përmes edukimit të tatimpaguesve, kontrollit të tatimpaguesve dhe mbledhjes me forcë të tatimeve.

Në periudhën 2000 deri 2007, pra për të gjitha vitet e pasluftës baza e borxhit total të bizneseve ndaj Administratës Tatimore, pra ndaj buxhetit të Kosovës është 88 milion 418 mijë e 600 euro. T'ju përkujtoj që kjo bazë është më e madhe në vitet e para të pasluftës dhe ka shkuar duke u zvogëluar. Në veçanti është zvogëluar dukshëm në vitin 2006 dhe ka rënë po thuaj tërësisht në tremujorin e parë të vitit 2007.

Nga 17 milion që ishte baza e borxheve në vitin 2002, në 2003, po ashtu 17, në 2004, 17, në 2005, 17, në vitin 2006 kjo bazë ka ra në 8 milion e 600 mijë euro. Pjesa e ndëshkimeve që lidhen me këtë bazë të borxhit është 42 milion e 526 mijë 108 euro,

kurse kamata në këto borxhe është llogaritur në 38 milion e 959 mijë e 390 euro. Gjithsejtë baza ndëshkimi dhe interesi për gjithë periudhën prej 8 viteve është 169 milion e 904 mijë euro. T'ju përkujtoj që një pjesë e këtyre obligimeve janë llogarit retroaktivisht pas hyrjes në fuqi të akteve normative si Ligji për TVSH-ën dhe ligjet tjera që rregullojnë obligimet e tatimpaguesve ndaj buxhetit të Kosovës.

Megjithatë, borxhi është i madh dhe përkundër faktit që ministri i Financave ka të drejtë që pas vjetërsimit të borxheve, sipas ligjit mund të bëjë shlyerjen ose ndryshimin e bazës së borxheve. Ministri i Financave dhe Administrata Tatimore kanë insistuar në grumbullimin dhe rritjen e efikasitetit të vjeljes së borxheve të vjetra dhe për këtë kemi pas rezultate evidente në vitin buxhetor 2006. për çka besoj se do të flasim më detalisht në raportin që do ta kemi në pikën 6 të rendit të ditës.

Kam edhe të dhënat detaje për llojet e obligimeve ku ndahen ndërmarrjet publike sa kanë borxhe, ndërmarrjet shoqërore, kompanitë e huaja, organizatat buxhetore, kooperativat, kompanitë e sigurimeve, OJQ-ët dhe bizneset private. Në qoftë se jeni të interesuar mund t'ua shpërndajë materialin dhe dua t'ju them që një pjesë e madhe e këtyre borxheve i takon një aspekti tepër formal. Për shembull, ndërmarrjet ose kompanitë publike siç janë KEK-u, më herët TVSH-ën e kanë llogarit në bazë të faturimit dhe jo në bazë të inkasimit të borxheve dhe ajo e ka rritë borxhin fiktiv të këtyre ndërmarrjeve dhe ajo është vështirë të shlyhet nga sistemi i evidentimit, prandaj, na po bëjmë veprime të nevojshme që këto të spastrohen dhe të vazhdojmë me grumbullimin e të hyrave. Faleminderit shumë.

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! A ka pyetje shtesë? Urdhër z. Jashari.

DEPUTETI NAZIM JASHARI – Z. ministër, ju faleminderit për sinqeritetin. Pra, baza e borxhit është 88 milion, kurse ndëshkimet, kamatat e interesit janë 81 milion. Z. ministër, pyetja e radhës ka me qenë- Sa para i ka inkasuar Qeveria e Kosovës në emër të ndëshkimeve, borxheve, gjobave, kamatave dhe interesave, sa për qind e buxhetit të Kosovës mbushet me gjoba dhe ndëshkime? Gjjobat dhe ndëshkimet janë mjete për ta korrigjuar jo për ta mbush buxhetin, për t'i korrigjuar edhe për t'i përmirësuar tatimpaguesit dhe jo për ta mbushë buxhetin. 81 milion euro janë tepër shumë pare, është prerje e degëve bashkë me pemë.

KRYETARI KOLË BERISHA - Urdhëroni z. ministër.

MINISTRI HAKI SHATRI – Faleminderit! Në qoftë se ka nevojë në mbledhjen e radhës unë do të përgatis të dhënat, por dua t'ju them që ministri i Financave, me një urdhëresë administrative në vitin 2006 në bazë të ligjit në fuqi ka zvogëluar normën e ndëshkimeve të kamatave nga 50% ,sa është e parapame në 25% dhe tani e tutje këto interesa dhe kamata, gjoba llogariten në bazë të urdhëresës së re administrative. Pra, po bëjmë një përmirësim në drejtim të adaptimit dhe të përshtatjes së nevojave edhe bizneseve, por pa i shkel dispozitat ligjore në fuqi. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Deputetja Nurishahe Hulaj ka pyetje për ministrin Agim Veliu.

DEPUTETJA NURISHAHE HULAJ – I nderuari kryetar i Kuvendit, i nderuari ministër Veliu.

Promovimi, arsimimi, edukimi dhe aplikimi i dijenive është i shenjtë. Andaj konsideroj se kërkohet përkrahje, qasje, dinamikë më e shtuar e përkujdesjes për institucionet shkollore, me qëllim që të kemi sukses më të lartë tek nxënësit, adoleshentët, profesorët e arsimtarët dhe mirëqenie psike-sociale e siguri më të mirë. Pyetja e parë është- Çfarë keni bërë ju si Ministri apo a keni strategji të veçanta, përveç programeve shkollore që në shkolla të punohet më shumë me nxënës, arsimtarë e prindër, me qëllim që të kemi mjedis shkollor më të suksesshëm? Dhe pyetja e dytë është- Sa është i ngritur bashkëpunimi me Ministrinë e Punëve të Brendshme që të zhvillohet siguri më e lartë në mjediset shkollore në Kosovë dhe si rrjedhojë e kësaj të parandalohjmë disa elemente të dhunës në mes të nxënësve, adoleshentëve, si dhe ndaj drejtorëve mu në mesin e shkollës. Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Z. ministër. Nuk është marrë pyetja me kohë. Vazhdojmë më tutje. Deputetja Qibrije Hoxha ka pyetje për ministrin Bujar Dugolli.

DEPUTETJA QIBRIJE HOXHA – Ju faleminderit i nderuar kryetar.

Shitja e kompanisë ndërtimore “Ramiz Sadiku” në kuadër të privatizimit të ndërmarrjeve shoqërore është bërë më datën 8 mars të vitit 2006. Kanë mbet pa u shit disa objekte në lagjen Ramiz Sadiku dhe objekte të tjera në Prishtinë si dhe objektet në Ferizaj, Mitrovicë dhe në Pejë. Në bazë të Rregullores së AKM-ës 2003/13 neni 10/4 ,të drejtën për marrje të mjeteve nga 20% i mjeteve të shitjes së kompanisë e kanë 460 punëtorë, si dhe pagesat e papaguara të punëtorëve nga koha e shitjes së kompanisë.

Pyetje për ju z. ministër? Nëna a)- Pse nuk po shiten objektet e pashitura që i përmenda më lart, në mënyrë që të bëhet likuidimi definitiv i kompanisë ndërtimore” Ramiz Sadiku”?dhe nën b) -Pse nuk i paguhet 20% nga shitja e kompanisë punëtorëve dhe kur do t’i marrin pagat e papaguara punëtorët e kompanisë ndërtimore” Ramiz Sadiku” kur dihet se mjetet nga shitja e kompanisë përbëjnë shumën prej 23 milion e 500 mijë euro?. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Zoti ministër. urdhëroni.

MINISTRI BUJAR DUGOLLI – Mirë, autoriteti ligjor sa i përket AKM-ës besoj i keni të qartë ,por ne kur bëhen pyetje nga deputetët insistojmë dhe i kërkojmë përgjigjet me shkrim nga menaxhmenti ekzekutiv i AKM-ës për t’u përgatit në pyetjet e juaja.

Pra, deri më tash është shit ndërmarrja” Ramiz Sadiku,” Transporti, Makineri, SHPK në rundin e 12, mbi 14 milion. Ndërmarrja” Ramiz Sadiku”, Fabrika e betonit- SHPK në rundin e 12, mbi 5 milion, ndërmarrja “Ramiz Sadiku”, ndërtesa administrative SHPK në rundin e 12, mbi 1 milion, ndërmarrja “Ramiz Sadiku” “Gurthyesi në Çikatovë në rundin e 15 mbi 2 milion e 500 mijë. Pra, vetëm ndërmarrja” Ramiz Sadiku” ,ndërtesa administrative ende nuk është nënshkruar kontrata. Për ndërmarrjet tjera janë nënshkruar kontratat. Ato që kanë mbet janë Autogarazha në Prishtinë, ka mbet, sepse mungon dokumentacioni dhe pronësi juridik, Stadiumi i sportit te Spitali i Prishtinës mungon dokumentacioni pronësor juridik, ish- Drejtoria e ndërmarrjes, Ambulanca ,si kuzhinë e punëtorëve dhe disa baraka, gjithashtu në Prishtinë mungojnë informacionet dhe dokumentacioni. Tokat bashkë me një objekt në Ferizaj, objekti plotësisht i dëmtuar, objekt tokë në Pejë, objekti i demoluar, janë ndërtuar apartamentet private para vitit 1999. Objekti- tokë në Parkun Nacional Germia në Prishtinë, objekti është i demoluar i shkatërruar nga bombardimet e NATO-së, objekti- tokë në Podujevë është e uzurpuar për

të pastrehët dhe barakat në Lagjen e spitalit Prishtinë është uzurpuar. Po ashtu mungojnë dokumentacionet pronësore- juridike si dhe objekti 9 barakat në kompleksin “Rilindja” janë të uzurpuar dhe mungon dokumentacioni pronësor- juridik.

Pra, ndërmarrja shoqërore “Ramiz Sadiku,” ndërmarrja e vjetër ende nuk është publikuar zyrtarisht për likuidim edhe pse bordi i AKM-ës në takimin e vet të tetorit më 2006 ka aprovuar një gjë të tillë, për arsye se janë duke pritur nënshkrimet e kontratës për ndërmarrjen “Ramiz Sadiku”- ndërtesa administrative.

Në moment që kjo kontratë do të nënshkruhet ,që shpresojmë së shpejti, atëherë fillon edhe publikimi i njoftimit për likuidim të ndërmarrjes dhe normalisht grumbullimi dhe shqyrtimi i ankesave që do të dorëzohen brenda afatit të përcaktuar me ligj.

Në këtë proces duhet të parashtrohen edhe kërkesat e të gjithë punëtorëve të “Ramiz Sadikut”, të cilëve ndërmarrja e vjetër nuk ju ka paguar pagat apo ju ka mbet borxh për këtë çështje.

Sa i përket 20% të punëtorëve ,Zyra regjionale në .në bashkëpunim me përfaqësuesit e ndërmarrjes, si dhe Sindikatën është duke i rishqyrtuar listën e punëtorëve për 20%. Pra, posa që të jetë e gatshme kjo listë, sipas procedurave të reja që janë ndryshuar për këtë çështje, lista do të publikohet nga Bordi i AKM-ës për mjetet e informimit. Të gjithë ata që pretendojnë që u është bërë e padrejtë që nuk janë futur në këto lista, do të kanë mundësi të ankohen brenda 20 ditësh. Në rast se ankesat do të vijnë. atëherë Gjykata, Dhoma e Posaçme, që merret me këto raste do t’i shqyrtojë ankesat dhe në rast se nuk ka ,atëherë lista është e plotfuqishme dhe do t’u paguhet mjetet. Këto janë politikat operationale dhe sipas tyre është duke u punuar. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Pyetje shtesë? Urdhëroni.

DEPUTETJA QIBRIJE HOXHA – I nderuar ministër. Para se të vij në seancë unë u takova me kolegët e mi, me cilët kam punuar prej vitit , pra të ndërmarrjes” Ramiz Sadiku,” të cilët sot janë tubuar në një tubim protestues para selisë së tyre në lagjen Ramiz Sadiku ,pra te ambulanca e” Ramiz Sadikut.” Sipas fjalëve të tyre, mendoj se ata edhe pse punëtorët e” Ramiz Sadikut” krah për krah me minatorët e kanë treguar veten edhe në kohëra shumë të vështira se dinë të protestojnë në mënyrë paqësore, por megjithatë durimi i tyre është mjaftë në kufi dhe duhet të llogarisin për këtë. Unë nuk e di sot se me çfarë përgjigje do të dalim para tyre. Në qoftë se keni diçka më shkurt, do me thanë unë këto procedura që ju i shpjeguat i mora vesh mirë edhe ata i dinë sigurisht edhe më mirë se unë edhe sigurisht kanë biseduar, por ata d.m.th. mendojnë se koha është tepruar.

KRYETARI KOLË BERISHA – Urdhëroni zoti ministër.

MINISTRI BUJAR DUGOLLI – Ju e dini besoj që punëtorët e dinë që pa përfunduar tërë shitja e ndërmarrjes ata nuk mund t’i realizojnë 20% e mjeteve. Unë e thashë që është një ndërmarrje -ndërtesë administrative që pret nënshkrimin e kontratës. Kontrata nuk mund të nënshkruhet pa i kalua procedurat e hetimeve financiare që i bënë policia rreth prejardhjes së pasurisë së atyre që i kanë ble.

Në moment që nënshkruhet kjo kontratë për të gjitha objektet tjera 9 objekte tjera që janë në mungesë të dokumentacionit dhe me probleme çështje pronësore- juridike, hapet procesi i likuidimit. Pasi të hapet ky proces do të zgjatë procesi i likuidimit thashë 20 ditë

dhe pas atyre 20 ditëve në rast se nuk ka pretendime tjera, atëherë gjithë ky proces i shitjes së kësaj ndërmarrje mbyllet dhe 20%, në moment që hartohet lista dhe aprovohet lista me vendim të Gjykatës, ata fillojnë, i marrin mjetet. Kjo është procedurë për të gjitha ndërmarrjet njësoj, nuk bëhet me theks të veçantë për një ndërmarrje edhe pse janë procedura të komplikuar po ky është proces që është në fuqi dhe ne do ta zbatojmë këtë.

Ne kemi pas takime, për ata Bordin e AKM-së në tetor të vitit të kaluar ka vendosur që ndërmarrja pjesë tjetër qitet në likuidim, të mos pritët vetëm për shkak që t'u jepet përgjigje punëtorëve edhe në obligimet që i ka pas ndërmarrja e vjetër, po edhe në obligimet që i ka AKM-ja për t'ia kthyer 20% punëtorëve. Thjeshtë ne si bord e kemi shtyrë edhe më shpejtë këtë procedurë, duke marrë vendimin për likuidim ende pa u kryer gjitha procedurat edhe për çështje tjera. Thjeshtë, bordi ka gatishmëri, por janë procedura ligjore që nuk mund t'i anashkalojmë. Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Deputeti Xhevat Bislimi ka pyetje për zëvendësministrin Tomë Hajdaraj. E ka fjalën deputeti Xhevat Bislimi. Regjia ju lutem. Urdhëroni në foltore z. Bislimi.

DEPUTETI XHEVAT BISLIMI – Faleminderit z. kryetar, Lere që ju që nuk ma dhatë fjalën në fillim të seancës për rendin e ditës, po edhe teknika s'po donë me ma dhënë fjalën.

Z. zëvendësministër, gjatë periudhës së pushtimit kujdesi për ruajtjen dhe zgjerimin e tokës së bukës në Kosovë nuk ekzistonte pothuajse fare. Çdo vit Kosova humbiste mbi 1000 hektarë tokë buke. Pas Luftës anti-pushtuese çlirimtare të UÇK-së me të drejtë prisnim një përkujdesje institucionale edhe për tokën e bukës në Kosovë. Por jemi dëshmitarë të zënies dhe shkatërrimit në rritje të kësaj toke. Pyetja- Sa hektarë tokë buke ka humbur Kosova gjatë këtyre tetë viteve? Faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit! Urdhëroni z. zëvendësministër.

ZËVENDËSMINISTRI TOMË HAJDARAJ – Faleminderit z. kryetar. Z. deputet Bislimi. Pyetja e juaj ka një domethënie të gjanë për Kosovën, sidomos kur është fjala për gjendjen e krijuar tokës bujqësore. Ne duke parë këtë gjendje, menjëherë pas luftës kemi hartuar në prioritetet tona Ligjin për tokat bujqësore, i cili rregullon shfrytëzimin, mbrojtjen, qiradhënien, mbikëqyrjen dhe inspektimin e saj.

Ligji për tokën bujqësore është aprovuar nga Kuvendi i Kosovës në qershor të vitit 2005, ndërsa është nënshkruar nga Përfaqësuesi Special në qershor, një vit më mbas, në vitin 2006. Pas shpalljes së këtij ligji Ministria menjëherë ka filluar zbatimin e tij, duke ndërmarrë aktivitete konkrete, siç janë: hartimi i 6 udhëzimeve administrative për zbatimin e ligjit, përgatitja e planit për zbatimin e ligjit, i cili është prezantuar në Qeveri dhe në të gjitha komunat e Kosovës. Në Ministri është themeluar Divizioni për tokat bujqësore, në kuadër të cilit është Sektori për shfrytëzimin e tokës bujqësore, Sektori për rregullimin e tokës bujqësore, Inspektorati i shkallës së dytë për tokën bujqësore. Janë mbajtur takime me kryeshefat ekzekutivë drejtoratet dhe drejtorive komunale dhe zyrtarët e tjerë të komunave që merren me bujqësi, ku janë prezantuar kompetencat dhe përgjegjësitë e Ministrisë dhe komunave sipas ligjit dhe është kërkuar edhe emërimi i inspektorëve për implementimin e Ligjit për tokat bujqësore në të gjitha komunat e Kosovës. Sipas ligjit për tokën bujqësore ndërrimi i destinimit të tokës bujqësore mund të

bëhet vetëm me planet hapësinore të komunës, pra plani zhvillimor i komunës dhe plani zhvillimor urban dhe plani rregullativ urban, të cilët komunat janë të obliguara t'i hartojnë sipas Ligjit për planifikim hapësinor i cili është aprovuar në vitin 2003.

Në pajtim me ligjin çdo komunë ka qenë e obliguar t'i miratojë planet hapësinore dhe urbanistike brenda afatit prej 18 muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji. Nga kjo del se organ kompetent për ndërrimin e destinimit të tokës bujqësore dhe mbrojtjen e tokës bujqësore nga ndërrimet e kundërligjshme të destinimit është komuna brenda të së cilës është i domosdoshëm bashkëpunimi në mes të drejtorive komunale për planifikim dhe asaj për bujqësi e sidomos bashkëpunimi mes inspektorëve komunal për bujqësi dhe atyre për ndërtim. Pra, pa hartimin e planeve zhvillimore dhe për zonat rurale është shumë vështirë të mbrohet toka bujqësore. Por konkretisht për t'i dhënë përgjigje pyetjes së juaj ne kemi përgatit edhe raportin nga Ministria me të dhënat të cilat i kemi marrë nga të gjitha komunat e Kosovës. Pas luftës në Kosovë nga sipërfaqet e tokës bujqësore në pronësi shoqërore dhe publike janë uzurpuar 6 mijë e 457.5 hektarë tokë buke. Faleminderit.

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit. A ka pyetje shtesë? Urdhëroni z. Bislimi.

DEPUTETI XHEVAT BISLIMI – Z. zëvendësministër, ju e thatë mirë se Ligji i ka obliguar komunat brenda 18 muaj të hartojnë planin e tjera e tjera, por t'i më thuaj ose ju më thoni- Sa komuna e kanë bërë planin hapësinor dhe për ato që nuk e kanë bërë çfarë keni ndërmarrë ju si Qeveri? Në qoftë se ligji i ka obliguar- sa komuna i kanë bërë këtë plan, ose edhe e kanë miratuar.

KRYETARI KOLË BERISHA – Zëvendësministër urdhëroni.

ZËVENDËSMINISTRI TOMË HAJDARAJ – Faleminderit z. kryetar. Sigurisht se kjo është punë e Ministrisë së Planifikimit Hapësinor dhe në seancën e radhës ne sigurisht në bashkëpunim me ministrin Gjini do të japim edhe përgjigjen konkrete në këtë drejtim. Faleminderit.

KRYETARI KOLË BERISHA – Pyetja e fundit. Deputeti Xhevat Bislimi ka pyetje për ministrin Agim Veliu.

DEPUTETI XHEVAT BISLIMI – Faleminderit z. kryetar. Z. ministër.

Flitet e përflitet se në Kosovën tonë ka shumë diploma të falsifikuara ose false. Për këtë çështje ndonjëherë është shkruar edhe në gazeta. Thuhet e shkruhet se njerëz me këto diploma të rrejshme punojnë edhe në nivele të ndryshme të qeverisjes dhe administratës. Madje thuhet se ka edhe ndonjë, si Astrit Haraqija e ndonjë tjetër që ka marrë diplomë pa hy kurrë në provim dhe pa parë kurrë profesorin me sy. Çfarë ka ndërmarrë Ministria juaj për vërtetimin e këtyre përfaljeve dhe parandalimin e kësaj dukurie të shëmtuar dhe të dëmshme dhe poshtëruese për shoqërinë tonë.

KRYETARI KOLË BERISHA – Z. ministër urdhëroni.

MINISTRI AGIM VELIU – I nderuari kryetar i Kuvendit, deputetë të nderuar, i nderuar z. Bislimi.

Kam kënaqësinë t'ju përgjigjem në pyetjen e deputetit Xhevat Bislimi lidhur me diplomën e falsifikuar, si thotë ai. Njëkohësisht ndjej pezëm derisa përgjigjem kur shoh se pyetjen e tij e ka nisur me një gjuhë jo parlamentare dhe të kultivuar. Pyetjen tuaj z. Bislimi e keni nisur me shprehjen flitet e përflitet. Ju lutem- Çfarë serioziteti impononi pyetje që fillon me flitet e përflitet? Megjithatë, menjëherë po ju them se Ministria e Arsimit e Shkencës dhe Teknologjisë merret me këtë dukuri në suazat e kompetencave që ka brenda hapësirave dhe mundësive ligjore. Po dukuria e falsifikimit të një dokumenti nuk është vetëm barrë e Ministrisë së Arsimit Shkencës dhe Teknologjisë. Ajo është një problem i etikës sonë publike që duhet të goditet nga të gjitha anët dhe nga të gjitha institucionet.

Një diplomë e falsifikuar ndëshkohet dhe përcillet për në organet hetuese nga Ministria e Arsimit kurdo kur kjo është e mundur. Kurdo kur asaj i ofrohen të dhëna për këtë, kurdo kur ajo përmes pushtetit të saj institucional e zë një diplomë të tillë. Ministria është duke u marrë me rastet e tilla aty ku ka fakte, por jam i sigurt se një dukuri e tillë nuk mund të luftohet përmes parullave e fjalëve që nuk ofrojnë të dhëna konkrete.

Më së paku mund të goditet përmes shprehjeve- flitet e përflitet. I nderuar deputet. Desha të nderoj me këtë përgjigje statusin tuaj të deputetit, ndonëse formulimi i pyetjes suaj nuk linte hapësirë për ndonjë përgjigje. Faleminderit.

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit. A ka pyetje shtesë? Urdhëroni z. Bislim.

DEPUTETI XHEVAT BISLIMI – Z. ministër. Për këtë çështje kanë shkruar edhe shtypi edhe masmedia dhe flitet e përflitet dhe shumë e drejtë të thuhet, sepse edhe ju e dini që flitet e përflitet, madje gjithë rrugët e çarshisë janë të mbushura me këto thënie e këto folje e përfole. E dini që shpërndahen diploma edhe me para, besoj që jeni të informuar, por unë nuk jam as polic as hetuesi të mbledh fakte e t'i sjell te ju. Jeni ju që në momentin që përmendet dikush, flitet për dikën, shkruhet për dikën, ju duhet ta verifikoni si Ministri nëse ajo diplomë është marrë në mënyrë të rregullt nga një universitet, fakultet e tjera, e tjera. Prandaj, është puna e juaja edhe pyetja është shumë serioze dhe bile kjo është dukuri shumë poshtëruese edhe për shoqërinë tonë dhe veçmas për Ministrinë e juaj dhe qeverisjen tuaj në përgjithësi. Ju faleminderit

KRYETARI KOLË BERISHA – Ju faleminderit.

Shkojmë në pikën tjetër të rendit të ditës. Ka kaluar koha. Xhevat Bislimi

DEPUTETI XHEVAT BISLIMI – Zoti kryetar, i kisha lutur këta kolegët deputetë të pozitës që të na kursejnë me kohën e pyetjeve, sepse këta vijnë nga grupet parlamentare ku bëjnë pjesë edhe ministrat e tyre në këto grupe. Vijnë nga parti ku bëjnë edhe ministrat në ato organe të partive, le të na lënë hapësirë neve opozitarëve, deputetëve opozitarë më shumë për pyetje dhe mos të na marrin kohë dhe çështja e teknikës që e kanë ngritur edhe një herë, të mos vihet teknika mbi deputetin, të ndërpritet brutalisht fjala deputetit ose ministrit. Kjo është çështje që mund të rregullohet, të sinjalizohet deputeti që po i mbaron koha, por jo teknika ta sundojë deputetin. Pastaj, puna që nuk po na e jepni fjalën, po shkelni procedurat. Në qoftë se mendoni këtë Kuvend me e shndërruar në teatër kukullash është vërtetë gjynah edhe shumë gabim dhe këta deputetë

duhet t'i kundërvihen kësaj tendence, se po mendojnë vetëm edhe ata penjtë me i vu këtu dhe deputetët me lëvizë sipas diktatit të juaj ose të grupit ku bëni pjesë edhe ju. Ju faleminderit!

KRYETARI KOLË BERISHA - Është mendimi i juaj. Ju faleminderit!

Shkojmë, pika e katërt e rendit të ditës

4. Shqyrtimi i parë i Projektligjit për shoqëritë tregtare

Projektligji u është shpërndarë, më 16 prill të vitit 2007 dhe janë përmbushur kushtet për shqyrtimin dhe miratimin e tij në parim.

Ftoj ministrin Dugolli që në emër të Qeverisë të Kosovës, para deputetëve ta prezantojë këtë projektligj.

MINISTËR BUJAR DUGOLLI -

- I nderuar kryetar i Kuvendit, të nderuar deputetë, zonja dhe zotërinj.

Kam kënaqësinë që në vijim të paraqes shkurtimisht para jush rëndësinë dhe fushën e rregullimit të **Projektligjit për shoqëritë tregtare**. Ky projektligj do të jetë i zbatueshëm për të gjithë personat, ndërmarrjet dhe autoritetet publike në Kosovë.

Rëndësia e Projektligjit *për shoqëritë tregtare*, rrjedh nga fakti që ky instrument ligjor rregullon në mënyrë të plotë një aspekt të rëndësishëm të ekonomisë së tregut në Kosovë. Shoqëritë tregtare përbëjnë thelbin e funksionimit të mekanizmit të tregut në vend dhe njëkohësisht ato janë burim kryesor i prodhimit vendas, punësimit dhe rregullimit ekonomik të Kosovës. Ndaj në qendër të vëmendjes për hartimin e këtij projektligji kanë qenë jo vetëm kushtet konkrete të zbatimit të tij në Kosovë, por njëkohësisht edhe pasqyrimi i praktikave më të mira ndërkombëtare, duke siguruar gjithashtu, një përputhshmëri të plotë me normat vendeve të BE-së.

Deri më sot funksionimi i shoqërive tregtare në Kosovë është bazuar në rregulloren e UNMIK-ut Nr. 2001/6 "*Për Shoqëritë Tregtare*", nëpërmjet së cilës u vendos për herë të parë në legjislacionin kosovar baza ligjore për rregullimin e marrëdhënieve në fushën e tregtisë, të ekonomisë së re të Kosovës.

Por zhvillimi i ekonomisë së Kosovës prej vitit 2001, integrimi i saj në tregun rajonal si dhe pritshmëritë pozitive që lidhen me përcaktimin e statusit final të Kosovës e kthejnë në rishqyrtim dhe bazën ligjore si një domosdoshmëri të kohës. Në mënyrë të veçantë, duke pasur parasysh se legjislacioni ekzistues ka vakumet e veta në përcaktimin e organizimit të biznesit, sipas të gjitha normave që parashihen në vendet e BE, por edhe atyre vendeve të rajonit, miratimi i këtij projektligji do të ndihmojë krijimin e një klime më të favorshme për të bërë biznes në Kosovë, duke u ofruar investuesve të huaj mundësi që ata do t'i gjejnë edhe në vendet e tjera.

Për këtë arsye, paraqesim përpara jush projektligjin e ri të hartuar, pasur parasysh faktorët e mësipërm. Qëllimi parësor i këtij projektligji është të përcaktojë formën e organizimit të shoqërive tregtare dhe rregullimin, funksionimin e tyre, si bazë e ekonomisë së tregut në Kosovë.

Në përgatitjen e këtij projektligji të rëndësishëm, Ministria e Tregtisë dhe Industrisë ka respektuar procedurën ligjore dhe përcaktimin e Qeverisë së Kosovës në bazë të planit legjislativ për vitin që jemi. Ajo ka kërkuar edhe në këtë rast forcimin e marrëdhënieve institucionale të gjithë partnerëve relevantë dhe grupeve të caktuara të interesit dhe përfaqësuesve të tyre që lidhen me këtë fushë.

Projektligji, përmban një kornizë rregullatore të plotë e të detajuar për shoqëritë tregtare. Projektligji përbëhet prej 8 pjesëve dhe 236 nene.

Pas , përkufizimit,qëllimit dhe fushës së rregullimit,

- Në pjesën e dytë të projektligjit, shprehet organizimi e funksionimi i regjistri dhe regjistrimi i shoqërive tregtare;
- Në pjesën e tretë, flitet për organizimin dhe funksionimin e sipërmarrjeve individuale;
- Në pjesën e katërt, flitet për organizimin dhe funksionimin e shoqërive kolektive;
- Në pjesën e pestë, për organizimin dhe funksionimin e shoqërive komandite;
- Në pjesën e gjashtë, për organizimin dhe funksionimin e shoqërive me përgjegjësi të kufizuar;
- Në pjesën e shtatë, për organizimin dhe funksionimin e shoqërive aksionare dhe
- Në pjesën e tetë, shprehen dispozitat kalimtare të ligjit.

Projektligji i përgatitur nga grupi punues i Qeverisë të Kosovës është i përafruar me kërkesat e legjislacionit të Bashkimit Evropian. Në hartimin e këtij projektligji, përveç ekspertëve vendorë rol të rëndësishëm dhe vendimtar kanë luajtur ekspertët nga Agjensioni i Sheteve të Bashkuara të Amerikës USAID dhe Agjencioni Evropian për Rindërtim ...

Të nderuar deputetë !

Rregullimi juridik i kësaj fushe për ndërtimin e një ekonomie të Kosovës, të bazuar në parimet e ekonomisë së tregut, është shumë i rëndësishëm. Projektligji do të vendosë një rregull ligjor për sa i takon shoqërive tregtare në Kosovë, duke ofruar garanci juridike, institucionale për mbrojtjen e të drejtave që rrjedhin nga krijimi, organizimi, funksionimi, mbikëqyrja dhe kontrolli i shoqërive tregtare.

Duke qenë të vetëdijshëm për rëndësinë e këtij projektligji dhe duke pasur parasysh nevojën e plotësimit të kuadrit ligjor në fushën ekonomike në përgjithësi, ju rekomandojmë që pas shqyrtimit në parim ta miratoni projektligjin ,që është shumë i rëndësishëm.

Ju faleminderit për vëmendje !

KRYETARI KOLË BERISHA – Përfaqësuesi i Grupit Parlamentar të LDK-së
Urdhëroni Brikenda Kryeziu

DEPUTETJA BRIKENDA KRYEZIU – Ju faleminderit z. kryetar, të nderur ministra, kolegë deputetë,

Projektligji për shoqëritë tregtare, i sponzoruar nga Ministria e Tregtisë dhe Industrisë është një ligj, projektligj bazik me rëndësi të veçantë, jo vetëm në aspektin e fushëveprimit që mbulon, por pjesë e rëndësishme e legjislacionit që ndikon në zhvillimin e tërësishëm ekonomik. Ky projektligj paraqet kornizën themelore të legjislacionit, i cili është në harmoni me legjislacionin e Bashkësisë Evropiane, në kushtet e reja të liberalizimi të tregut, duke zëvendësuar Rregulloren 2001/6, e cila nuk përkon më me realitetin e krijuar në kushtet e tanishme ekonomike. Gjithashtu, Ky ligj përmban edhe koston buxhetore që tregon kriteret financiare të parashikuara dhe të përballueshme me buxhetin e Kosovës.

Grupi Parlamentar i Lidhjes Demokratike të Kosovës me kujdes të veçantë ka shqyrtuar këtë projektligj, duke vlerësuar projektligjin në aspektin e përgjithshëm si të konceptuar mirë, kurse në aspektin legjislativ është mjaft i avancuar, paraqet zbatim të politikave të propozuara sipas kategorive të caktuara të shoqërive tregtare. Gjithashtu, përcakton mënyrën e qartë dhe të detajuar për të drejtat, obligimet, detyrimet e secilës shoqëri tregtare në veçanti.

Njëkohësisht në këtë projektligj vlerësojmë se ka edhe disa vërejtje parimore edhe teknike, të cilat duhet të merren parasysh gjatë shqyrtimit të mëtejshëm.

Në aspektin e vërejtjeve parimore, në tërësi të projektligjit, në mënyrë kronologjike mund të veçoj: mungesën e përcaktimit të afateve kohore në nxjerrjen e akteve nënligjore, të cilat në disa fusha paraqesin kusht themelor në implementimin e këtij ligji, sidomos në aktet nënligjore ku përcaktohen edhe tarifat për regjistrimet dhe aktet e tjera përcjellëse.

Çështje tjetër është se nuk është i definuar përcaktimi i gjykatave se cilit juridiksion i takojnë rastet e kontesteve, duke marrë parasysh që ekzistojnë: gjykata ekonomike, gjykata për kundërvajtje dhe gjykata të tjera dhe organe relevante.

Nuk parasheh mundësinë e delegimit të përgjegjësi të kufizuara, të autorizuar nga Zyra e regjistrimit në nivelet regjionale dhe ato komunale, për hapjen e zyrave të, me qëllim të lehtësimit, të ofrimit të shërbimeve. Nuk parasheh edhe mënyrën e qartë për procedurat e ndarjes së shoqërive tregtare që është çështje mjaft me rëndësi, po aq e rëndësishme sa edhe bashkimi i tyre.

Është me rëndësi që në dispozitat kalimtare të përcaktohet njohja e statusit të shoqërive aksionare të regjistruara në gjykata, e cila njëkohësisht është pranuar edhe i njëjti status është pranuar edhe nga Agjencia Kosovare e Mirëbesimit, duke kërkuar në vazhdimësi plotësimin e përmbushjes së të gjitha procedurave të ligjit të aplikueshëm pranë Ministrisë të Tregtisë dhe Industrisë.

Në aspektin e vërejtjeve teknike, duhet të qartësohen formulimi i disa neneve të caktuara, të rregullohet radhitja e tyre, si dhe paraqiten edhe dispozitat e neneve të caktuara që kanë dykuptimësi.